

RLB 103 pracovní list 23

1. Čtěte a překládejte:

- 1 قَدْ قُتِلَ خَمْسَةُ أَشْخَاصٍ. 2 سُئِلَ عَنْ دِرَاسَتِهِ. 3 قُتِلُوا فِي الْحَرْبِ الْعَالِمِيَةِ الْأُولَى. 4 جُرِحَتْ الْبَنَتُ.
 5 هَلْ يُسَمَحُ لَنَا بِالْدُخُولِ إِلَى هَذَا الْمَسْجِدِ؟ 6 صُنِعَتْ هَذِهِ الطَّائِرَاتُ فِي أَمْرِيكَ. 7 عُيِّنْتُ مَدِيرًا لِلشَّرْكَةِ مِنْذُ
 سِتِّ سِنَوَاتٍ. 8 يُعْتَبَرُ هَذَا الْكَاتِبُ أَهَمَّ مُفَكِّرٍ فِي الْعَالَمِ الْعَرَبِيِّ. 9 يُقَالُ إِنَّهَا مَمْلُوكَةٌ ذَهَبِيَّةٌ. 10 مَا رَأَيْنَا أَحَدًا.
 11 هَلْ سَمِعْتَ شَيْئًا؟ 12 لَمْ أَقْرَأْ عَنْهُ شَيْئًا. 13 لَا أَحَدٌ فِي الْمِيدَانِ. 14 قَدْ وَصَلَ أَبُوْنَا أَمْسَ. 15 قَدْ يَصِلُ
 أَخِي غَدًا. 16 قَدْ دَرَسْنَا كُلَّ الْكَلِمَاتِ. 17 قَدْ أَدْرَسَ اللُّغَةَ الْعَرَبِيَّةَ فِي الْقَاهِرَةِ.

2. Budoucí perfektum. (FB Arabština pro pokročilé 107)

Je tvořeno imperfektem slovesa „být“ يَكُونُ (v odpovídající osobě a čísle), za nímž následuje částice قد a perfektum významového slovesa.

Za týden mu bude (dosáhne) 50 let.

بَعْدَ أُسْبُوعٍ يَكُونُ قَدْ بَلَغَ ٥٠ مِنْ عُمُرِهِ.

Až se vrátím do školy, budou mít spolužáci už napsaná všechna slovíčka.

عِنْدَمَا أَرْجِعُ إِلَى الْمَدْرَسَةِ يَكُونُ زُمَلَائِي قَدْ كَتَبُوا كُلَّ الْكَلِمَاتِ

Čtěte a překládejte:

- 1 لَمَّا دَخَلْنَا الْغُرْفَةَ عَلِمْنَا أَنَّ الْوَلَدَ كَانَ قَدْ ذَهَبَ. 2 كَانَتْ أَخِي قَدْ رَجَعَتْ إِلَى بَيْتِهَا عِنْدَمَا قَابَلْتُ زَوْجَهَا.
 3 مَسَاءَ الْغَدِ أَكُونُ قَدْ أَنْهَيْتُ هَذِهِ التَّرْجُمَةَ. 4 عِنْدَمَا نَصَلَ إِلَى الْمَطَارِ تَكُونُ الطَّائِرَةُ قَدْ هَبَطَتْ.

3. Kompozita se zápornkou لَا (FB Arabština pro pokročilé 158)

Jsou brána jako jedno slovo. Proto věnujte pozornost jejich určenému tvaru:

الْأَمْسُؤْلِيَّةُ	nezodpovědnost	لَا مَسْئُولِيَّةَ	zodpovědnost	مَسْئُولِيَّةٌ
الْأَمْرَكِيَّةُ	decentralizace	لَا مَرْكَزِيَّةَ	centralizace	مَرْكَزِيَّةٌ
الْأَسْلُكِي	bezdrátový	لَا سِلْكِي	drátový (kabelový)	سِلْكِي

4. Slovesa označující začátek děje. (FB Arabština pro pokročilé 141)

začít (a) بَدَأَ	Za těmito slovesy následuje obvykle indikativ imperfekta (přítomný čas) případně předložka a za ní maṣdar.	
vzít (u) أَخَذَ		
začít, pustit se do (a) شَرَعَ	Začala psát.	شَرَعَتْ تَكْتُبُ
začít, stát se (ī) صَارَ	Začal studovat.	رَاحَ يَدْرُسُ
učinit, způsobit (a) جَعَلَ	Začal/a jsem číst.	أَخَذْتُ فِي الْقِرَاءَةِ
jít (ū) رَاحَ		

5. Čtěte a překládejte:

- ١ أَخَذْتُ أَتَكَلَّمُ مَعَهُ. ٢ بَدَأَ صَدِيقِي أَحْمَدُ يَلْعَبُ. ٣ شَرَعْتُ بَعْضَ الْأَسْرِ تَهَاجِرُ الْبِلَدَ. ٤ صَارَتْ تَتَحَدَّثُ. ٥ رَاحَ الْأَوْلَادُ يَدْرُسُونَ اللُّغَاتِ الْأَجْنِبِيَّةَ. ٦ جَعَلَهَا تَبْكِي.

6. Slabá slovesa IV. - s identickým 2. a 3. radikálem (typ مَرَّ) (OO231)

Perfektum – kmen **marr-** se před příponou začínající na souhlásku mění na **marar-**

on minul	مَرَّ
ona minula	مَرَّتْ
ty jsi minul	مَرَرْتَ
ty jsi minula	مَرَرْتِ
já jsem minul/a	مَرَرْتُ

atd.

Imperfektum – kmen **-murr-** se před příponou začínající na souhlásku mění na **-mrur-**

oni míjejí	يَمُرُّونَ
ony míjejí	يَمُرُّونَ

atd.

Subjunktiv

množné číslo	jednotné číslo	
يَمُرُّوا	يَمُرَّ	3.os., m.rod
يَمُرُّنَ	تَمُرَّ	3.os., ž.rod

Apokopát

jednotné číslo	
يَمُرُّ / يَمُرَّ	3.os., m.rod
تَمُرُّ / تَمُرَّ	3.os., ž.rod

Imperativ

dvojné číslo	množné číslo	jednotné číslo	
مُرَّا / أَمُرَّا!	مُرُّوا / أَمُرُّوا!	مُرَّ / أَمُرَّ!	2.os., m.rod
مُرَّا / أَمُرَّا!	أَمُرُّنَ!	مُرِّي / أَمُرِّي!	2.os., ž.rod

Příčestí

příčestí trpné	příčestí činné
مَمْرُورٌ	مَارٌّ

7. Tzv. „sestry kána“ (FBII157) Některá z již známých sloves patří do skupiny, která je v arabské gramatice nazývána „sestry kána“ **أَخَوَاتُ كَانَ**. Spojuje je skutečnost, že **jmenný přísudek se po nich klade vždy ve 4. pádě**. Většinou vyjadřují setrvání či naopak změnu stavu. Zde je výběr těch frekventovanějších:

stát se někým/něčím IV. أَصْبَحَ - يُصْبِحُ zůstat, zbývat, pokračovat (ā) بَقِيَ - يَبْقَى přestat s něčím (ā) زَالَ - يَزَالُ nadále být něčím/dělat něco (a) ظَلَّ - يَظَلُّ začít, stát se (ī) صَارَ - يَصِيرُ	دام - يَدُومُ (ū) trvat لَيْسَ nebýt	
	Stal jsem se lékařem.	أَصْبَحْتُ طَبِيبًا
	Stále ještě je studentem.	لا يَزَالُ طالِبًا

8. Čtete a překládejte:

١ كان أخي مريضاً. ٢ أصبحت مهندساً. ٣ لا يزال أحمد يدرس في الصف الأول. ٤ صارت فاطمة مترجمة.
٥ ظلت طالبة ممتازاً.

9. Slovesa označující trvání a pokračování (FB Arabština pro pokročilé 151)

přestat s něčím (ā) زَالَ = ما زال/لا يزال užívá se v záporu nepřestávat nadále být něčím/dělat něco (a) ظَلَّ opustit, zanechat, nechat (u) تَرَكَ zůstat, zbývat, pokračovat (ā) بَقِيَ položit, nechat, opustit (a) وَدَعَ (častěji se používá v imperativu)	Za těmito slovesy následuje obvykle indikativ imperfekta (přítomný čas) případně jméno.	
	Byl ještě studentem.	ما زال طالِبًا.
	Dále poslouchal rádio.	ظَلَّ يَسْمَعُ الراديو.
	Nechal jsem ji psát ten dopis.	تَرَكَتُهَا تَكْتُبُ الرسالة.
	Zůstal dítětem.	بَقِيَ طفلاً.
	Nech nás mluvit!	دَعْنَا نَتَكَلَّمُ!

10. Používání slovesa “vrátit se“ **عَادَ - يَعُودُ** v záporu s následujícím významovým slovesem nebo jménem ve významu „již ne“, „již není“. (OO206)

Užívá se **لا يَعُودُ** nebo **لَمْ يَعُدْ** pro přítomný čas, pro minulý čas předchází před těmito obraty sloveso „být“

كَانَ - běžným způsobem se respektuje osoba, rod i číslo.

Již nestuduji.	لا أَعُوذُ (لَمْ أَعُدْ) أَذْرُسْ.
Již není studentem.	لا يَعُوذُ (لَمْ يَعُدْ) طَالِباً.
Již nebyla ve firmě.	كَانَتْ لَا تَعُوذُ (لَمْ تَعُدْ) فِي الشَّرْكَةِ.

Пříслови

﴿شُكُوكُ الْعَاقِلِ أَفْضَلُ مِنْ ثِقَةِ الْمَجْدُوبِ﴾

Pochybnost mudrce je lepší než jistota hlupáka.

(Charif Bahbouh, Radwan Bahbouh, Arabská přísloví a mudrosloví, Dar Ibn Rushd, Praha 1991)